Q&A til MADE Innovationsprojekter

Hvad kan vi få støtte til?	Der kan KUN gives støtte til afholdte timer inden for innovationsprojektets levetid. Derudover gives der for virksomheder 40 pct. i udokumenteret overhead og for videninstitutioner 44 pct. i overhead (ved GTS'er er overhead en del af deres GTS-sats). Overhead kan blandt andet benyttes til MADE's faciliteringsydelse, maskiner eller eksterne konsulenter. I den forbindelse skal der altid foretages en markedsafsøgning af kostprisen, da der er tale om offentlige midler. Markedsafsøgningen skal ikke indsendes til MADE.
Hvad kan vi få i støtte?	<u>For virksomheder</u> Virksomheder kan få støttet til deres timer med en standardsats + 40 pct. overhead. Heraf udbetales der 70 pct., hvis der anvendes de minimis som statsstøtteløsning. *Dvs. hvis en virksomhed anvender 100 timer på et projekt til en standardsats på kr. 406 = kr. 40.600 + 40 pct. overhead = kr. 56.800 kan der udbetales 70 pct. støtte = kr. 39.764.* MADE's administration af det overordnede projekt anses også som værende statsstøtte og vil derfor blive lagt oveni de minimis-beregningen. <u>For videninstitutioner</u> Videninstitutioner får dækket deres udgifter 100 pct. *Dvs. hvis der anvendes 100 timer på et projekt til en standardsats på kr. 406 = 40.600 kr. + 44 pct. overhead = kr. 58.464 i udbetalt støtte.*
Eksempel på støtten, med et budget på 100.000 kr. (udsnit fra aktivitets- og budgetskemaet).	**Budget fordelt pr. partner** **Virksomhedsstørrelse efter EU's definition**: Lille | Mellem | Stor | Lille | Mellem | Stor | - | - **Partnertype (Virksomhed, GTS, Videninstitution)**: Virksomhed | Virksomhed | Virksomhed | Virksomhed | Virksomhed | Virksomhed | GTS | Videninstitution **Statsstøtteløsning (De minimis, Gruppefritagelse, ingen)**: De minimis | De minimis | De minimis | Gruppefritagelse | Gruppefritagelse | Gruppefritagelse | Ingen | Ingen **Støtteprocent (70 %, 100 %)**: 70,0% | 70,0% | 70,0% | Maksimalt 60 % Kontakt MADE for den præcise procentsats | Maksimalt 50 % Kontakt MADE for den præcise procentsats | Maksimalt 40 % Kontakt MADE for den præcise procentsats | 100,0% | 100,0% **Beskrivelse af aktivitet** / **Perioden for aktiviteten (dd.mm.åå - dd-mm-åå)** Indsæt beskrivelse af aktivitet / dd.mm.åå - dd.mm.åå: 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 **Lønudgifter**: 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 | 100.000,00 **Overhead procent (0 %, 20 %, 40 %, 44 %)**: 40% | 40% | 40% | 20% | 20% | 20% | 0% | 44% **Overhead**: 40.000,00 | 40.000,00 | 40.000,00 | 20.000,00 | 20.000,00 | 20.000,00 | - | 44.000,00 **Lønudgifter inkl. overhead**: 140.000,00 | 140.000,00 | 140.000,00 | 120.000,00 | 120.000,00 | 120.000,00 | 100.000,00 | 144.000,00 **Støtte fra MADE**: 98.000,00 | 98.000,00 | 98.000,00 | Maksimalt 72.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | Maksimalt 60.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | Maksimalt 48.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | 100.000,00 | 144.000,00 **Medfinansiering**: 42.000,00 | 42.000,00 | 42.000,00 | Mindst 48.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | Mindst 60.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | Mindst 72.000 kr. Afhænger af støtteprocenten | - | -
Hvad er standardsatsen?	Standardsatsen i 2026 er på kr. 406 i timen og bliver opdateret hvert år i januar.

	For GTS'erne vil der hvert år i maj blive beregnet en ny sats på baggrund af sidste års revisorgodkendte omkostningsfaktor. Satsen fra indtrædelse vil være gældende i hele projektperioden.
Er lønudgifter og udokumenteret overhead momspligtige?	Nej. Der skal ikke tillægges moms på lønudgifter eller udokumenteret overhead. Den udokumenterede overhead beregnes som en procentsats af de støtteberettigede lønudgifter og medregnes uden moms. Se nærmere i *Vejledning om støtteberettigelse 2021-2027*.
Hvilke krav stilles der til hovedansøger?	Hovedansøger skal være SMV efter *EU's definition*. Hovedansøger behøver ikke være produktionsvirksomhed, men for at sikre, at projekterne har direkte relevans og effekt for industriel produktion, skal der i hvert projekt indgå mindst en produktionsvirksomhed, som drager konkret nytte af de udviklede løsninger i deres produktionsprocesser. Dette krav erstatter det tidligere krav om, at hovedansøgeren i alle projekter skulle være en produktionsvirksomhed. Et innovationsprojekt skal derfor: • Inkludere mindst én produktionsvirksomhed som aktiv projektpartner, som er direkte involveret i projektets aktiviteter, udvikling og implementering. • Sikre, at det udviklede i projektet, er målrettet til at blive anvendt i en produktionsvirksomheds produktion og bidrager til dokumenteret forbedring af produktionsprocesser og/eller -resultater. • Dokumentere og konkret beskrive, hvordan løsningerne efter projektet implementeres i produktion hos den deltagende produktionsvirksomhed og hvilke effektmål (fx grøn omstilling, produktivitet, ressourceforbrug) der forventes realiseret. Vi støtter derfor produktudvikling, men alene såfremt der er tale om produkter som skal anvendes direkte i en produktion. Denne ændring understøtter, at projekterne fortsat har reel industrirelevans og effektdimension, samtidig med at ansøgerfeltet kan være bredere og mere fleksibelt, fx ved at lade en teknologipartner være hovedansøger, så længe der er et klart og forpligtende samarbejde med en produktionsvirksomhed.
Hvor mange partnere skal man være?	Der skal indgå mindst 2 partnere i projektet, og der skal være tale om et reelt samarbejde, hvor alle partere opnår ny viden.
Hvad betyder det, at der skal være et "reelt samarbejde"?	Ved reelt samarbejde forstås et samarbejde mellem mindst to uafhængige parter om at udveksle viden, teknologi eller nå et fælles mål baseret på arbejdsdeling, hvor parterne i fællesskab definerer samarbejdsprojektets omfang, bidrager til dets gennemførelse og deler risiko og resultater. En eller flere parter kan afholde alle projektomkostningerne og således fritage andre parter for de finansielle risici. Kontraktforskning og levering af forskningstjenester anses ikke for samarbejde.

Hvordan defineres en SMV?	Definitionen af en SMV følger af *EU's definition*, se Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Definitionen af SMV inkluderer microvirksomheder og iværksættere med gyldigt cvr-nummer.
Kan store virksomheder deltage?	Ja, store virksomheder kan under visse statsstøttebetingelser godt deltage i aktiviteterne. Store virksomheder kan dog ikke være målgruppen for indsatsen, da målgruppen er SMV'er. Store virksomheder kan bidrage til SMV'ernes innovation på forskellige måder, f.eks. ved at være problemejere i innovationsprojekter eller ved at stille faciliteter til rådighed. Store virksomheder kan deltage i projekter, hvor det er muligt for dem at medfinansiere med deres timer, forudsat timerne er anvendt korrekt og kan håndteres statsstøttemæssigt. Kontakt projektleder Signe Fink, sfink@made.dk eller Funding og Compliance chef Malene Wiese, mwiese@made.dk for yderligere oplysninger.
Kan primærproducenter og virksomheder inden for akvakultur deltage?	Ja, på samme måder som store virksomheder kan primærproducenter eller virksomheder inden for akvakultur deltage – enten ved en lavere de minimis inden for de pågældende områder eller under gruppefritagelse. Kontakt projektleder Signe Fink, sfink@made.dk eller Funding og Compliance chef Malene Wiese, mwiese@made.dk for yderligere oplysninger.
Er det muligt at deltage, hvis vores de minimis er opbrugt, eller vi af anden grund ikke kan anvende de minimis?	Ja, det er muligt at anvende gruppefritagelsens artikel 25. Dette vil højst sandsynligt betyde en lavere støtte sats end 70 pct. i støtte. Kontakt projektleder Signe Fink, sfink@made.dk eller Funding og Compliance chef Malene Wiese, mwiese@made.dk for yderligere oplysninger.
Kan en virksomhed være for lille til at søge? Er der en minimums-grænse på antal medarbejdere?	Nej, i princippet kan en virksomhed ikke være for lille for at kunne deltage i et projekt. Men såfremt det er en lille virksomhed, som er hovedansøger, vil vi, når ansøgningerne bliver vurderet, se på, om virksomheden har den fornødne kapacitet og de nødvendige ressourcer for at kunne løfte virksomheden og vækste den.
Kan udenlandske virksomheder og videninstitutioner deltage?	De må gerne være en del af ansøgningen, men de kan ikke deltage som økonomiske partnere i projektet, og de kan dermed ikke modtage støtte til deres lønudgifter, da der er krav om, at alle økonomiske partnere har dansk CVR-nummer. De kan i stedet indgå som samarbejdspartnere uden økonomi, eller som indkøbte konsulenter under iagttagelse af gældende regler vedr. markedsafsøgning eller udbud. Der gøres opmærksom på, at indkøbt konsulentbistand skal dækkes af bevillingens overhead.

Hvad omfatter MADE's faciliteringsydelse? Og hvorfor er det en god idé?	MADE tilbyder at stå for den faglige facilitering af projekterne mod betaling. Faciliteringen assisterer med at sikre, at innovationssamarbejdet forløber effektivt og rådgiver om løbende faglige rapportering og kommunikationsforpligtelse. I får tilknyttet en regional konsulent fra MADE, der hjælper projektlederen hos ansøger med at koordinere og facilitere aktiviteterne i projektet. MADE sørger derved for sikre fremdrift, og at eventuelle udfordringer bliver håndteret. Det hjælper til at skabe retning for innovationssamarbejdet og sikrer, at alle parter arbejder målrettet mod det ønskede resultat. MADE hjælper ansøger med løbende faglig rapportering, evaluering, slutrapportering samt kommunikation. Som led i faciliteringsydelsen tilbydes der i slutningen af projektet sparring om implementering og nye mulige skridt for ansøger i forhold til at skabe innovation i produktionen. Det sikrer, at I får hjælp til at realisere jeres langsigtede mål og styrker forankringen af innovationssamarbejdet. Læs mere om MADE's faciliteringsydelse.
Kan videninstitutioner stå for facilitering og matchmaking?	En videninstitution vil ikke kunne levere faciliteringslignende opgaver for samarbejder de ikke selv indgår i, og forventeligt heller ikke 1:1 levere samme facilitering af samarbejder, som en klyngeansat, da dette formentlig vil få karakter af fx kontraktforskning eller levering af forskningstjenester, som ikke er undtaget for statsstøtte.
Hvad koster MADE's faciliterings ydelse?	Når I søger et projekt hos MADE, vil faciliteringsydelse koste 70.000 kr. eller 95.000 kr., afhængig af om hovedansøger er medlem af MADE eller ej. Ydelsen skal ikke fremgå af budgettet, da faciliteringsydelsen vil være en konsulentydelse, som kan betales med det udokumenterede overhead. Fakturaen vil blive sendt til hovedansøger, men hvordan projektpartnerne internt afregner betalingen vil være op til jer.
Hvad koster et MADE medlemskab?	Prisen for medlemskab afhænger af virksomhedsstørrelse og organisationstype. Alle kontingentsatser er listet på MADE's hjemmeside: Kontingentsatser - MADE.
Hvordan skal vi dokumentere vores tid?	Alle har mulighed for at lave en månedlig timeseddel. Her angives månedens timeforbrug efter månedens udgang med en beskrivelse af arbejdsopgaverne. Her bedes man bekræfte, at det samlede antal indrapporterede timer ikke overstiger det antal arbejdstimer, som medarbejderen er lønnet for i den pågældende periode. Man bekræfter endvidere, at lønnen for de indrapporterede timer afholdes og udbetales af det angivne CVR-nummer, som også er partner i projektet.

	For videninstitutioner og GTS'er vil det også være muligt at lave tidsregistrering, hvor der ligeledes skal angives en beskrivelse af, hvad timerne har været brugt til. Antal timer skal angives på daglig basis. Dette skal indsendes til MADE kvartalsvist.
Vi deltager også i andre finansierede projekter, kan vi forsat søge her?	De timer, en person anvender i projektet, kan ikke dækkes i andre projekter. Dette gælder også Innofounder/Innobooster, hvor en medarbejder er halv eller helt dækket. Her vil samme timer ikke kunne dækkes under et MADE-projekt.
Er der et krav til dokumentation for beregning af projektets effekt?	**Call vedr. Styrkelse af produktivitet** Ja, det er et krav at I beregner og dokumenterer beregningerne for besparelsen i løn-, materiale- og øvrige produktionsomkostnings. Hvis der er besparelse i energiforbruget, skal det specifikt vises i (DKK/år). Der skal også laves en beregning af arbejdsproduktivitetsforandring (i DKK/arbejdstime). Ansøger kan med fordel benytte MADE's skabelon 'Beregn besparelser og ændringer i arbejdsproduktivitet', eller anvende dokumentet som inspiration. Det er ikke et krav at ansøger benytter skabelonen, men ansøger er forpligtet til at dokumenterer beregningerne i ansøgningen eller som bilag. Ansøger er velkommen til at vedlægge datagrundlaget for beregningen som bilag, men dette er ikke et krav. Beregningerne skal beregnes fra nuværende situation/projekt opstart, ved projektafslutning samt 12 måneder efter projektafslutningen. Der skal ved fremsendelse af ansøgning forelægge et forecast/forventning til besparelsen for førnævnte tidsperiode. Hvis der er flere produkter der ligner hinanden omkostningsmæssigt, kan man samle dem i en produktgruppe per beregning. **Call vedr. Grøn omstilling** Ja, det er et krav at I beregner og dokumenterer beregningerne for reduktionen af CO2. Ansøger kan med fordel benytte Klimakompasset. Det er ikke et krav at ansøger benytter dette, men ansøger er forpligtet til at dokumenterer beregningerne i ansøgningen eller som bilag. Ansøger er velkommen til at vedlægge datagrundlaget for beregningen som bilag, men dette er ikke et krav. Beregningerne skal beregnes fra nuværende situation/projekt opstart, ved projektafslutning samt 12 måneder efter projektafslutningen. Der

	skal ved fremsendelse af ansøgning forelægge et forecast/forventning til besparelsen for førnævnte tidsperiode.
Er der krav til beregning af omkostningsbesparelsen i kroner per år?	Ja, hvis der er tale om call vedr. styrkelse af produktivitet er det et krav at løn-, materiale og øvrige produktionsomkostnings-besparelser beregnes ved hjælp af følgende former: **Løn-besparelsen i DKK/år**: Arbejdstimeforandring per produkt * Produktionsvolumen (antal år) * bruttotimeløn (DKK) Arbejdstimeforandring er = arbejdstimer per produkt i år 0 - (minus) arbejdstimer per produkt 1 år efter projektafslutning. Det er her vigtigt at der benyttes samme volume i alle beregninger, så beregninger kun afspejler effekten af det bevilligede projekt. Vi ønsker at effekten måles 'alt andet lige'. **Materialebesparelsen i DKK/år**: Materialeforbrugsforandring (per produkt i kroner) * produktionsvolumen (antal per år) * bruttotimeløn (kroner). Materialeforbrug er = Materialeforbrug i DKK per produkt i år 0 - (minus) Materialeforbrug i DKK per produkt 1 år efter projektafslutning. Her skal der beregnes på baggrund af bruttomaterialeforbruget og ikke styklisteforbruget, for at sikre, at scrap og spild også indgå i beregninger og reflekteres i resultaterne. **Øvrige produktionsomkostningsbesparelsen i DKK/år**: Øvrige produktionsomkostningsforandringer * produktionsvolumen (antal per år) * bruttotimeløn (kroner). Øvrige produktionsomkostningsbesparelsen er = Øvrige produktionsomkostninger i DKK per produkt i år 0 - (minus) Øvrige produktionsomkostninger i DKK per produkt 1 år efter projektafslutning Beregningerne tager ikke højde for timesatsforandringer eller produktionsvolumeforandringer, da der kun måles på produktivitetsforandringer i produktionen. Øvrige produktionsomkostningsbesparelser. Hvis konkrete energibesparelser er en del af de øvrige produktionsomkostningsbesparelser, skal det tydeligt fremhæves så dette er tydeligt i beregningen.

	Hvis der i forbindelse med projektet, bliver foretaget investeringer skal disse medregnes som afskrivninger i beregningerne.
Er der krav til beregning af arbejdsproduktivitetsforandring ?	Ja, hvis der er tale om call vedr. styrkelse af produktivitet er det et krav at arbejdsproduktivitetsforandring beregnes ved brug af formlen angivet nedenfor. **Arbejdsproduktivitet** skal her forstås som besparelsen per arbejdstime, som et resultat af minimering af omkostninger af lønomkostninger, materialer eller øvrige produktionsomkostninger. Beregningen af arbejdsproduktivitetsforandring (AFP) skal bero på følgende formler: **APF for lønomkostninger (kr./time)** = Bruttotimeløn i DKK * arbejdstimer per produkt i timer år 0 - arbejdstimer per produkt i timer ved projektafslutning/ arbejdstimer per produktivitet i timer ved projektafslutning Sagt på en anden måde. Den relative ændring i lønandelen i stykomkostningen. Det er her vigtigt at der benyttes samme volume i alle beregninger, så beregninger kun afspejler effekten af det bevilligede projekt. Vi ønsker at effekten måles 'alt andet lige' **APF for materialeomkostninger (kr./time)** = Materialeforbrug per produkt i DKK ved projektopstart - Materialeforbrug per produkt i DKK ved projektafslutning / Materialeforbrug per produkt i DKK ved projektafslutning. Her skal der beregnes på baggrund af bruttomaterialeforbruget og ikke styklisteforbruget, for at sikre, at scrap og spild også indgå i beregninger og reflekteres i resultaterne. **APF for andre omkostninger (kr./time)** = Øvrige omkostninger per produkt i DKK ved projektopstart - Øvrige omkostninger per produkt i DKK ved projektafslutning / Øvrige omkostninger per produkt i DKK ved projektafslutning. Øvrige produktionsomkostningsbesparelser. Hvis konkrete energibesparelser er en del af de øvrige produktionsomkostningsbesparelser, skal det tydeligt fremhæves så dette er tydeligt i beregningen. **Samlet APF (kr./time)** = APF for lønomkostninger + APF for materialeomkostninger + APF for andre omkostninger.

	Beregningen tager ikke højde for timesatsforandringer eller produktionsvolumeforandringer, da der kun måles på produktivitetsforandringer i produktionen, der er direkte relateret til projektet.

Skal vi dokumentere vores overhead?	Nej, dette beregnes automatisk på baggrund af antal afholdte timer.
Hvordan skal fremdriften i projektet rapporteres?	Hvert kvartal vil der være en statusopfølgning. Har I valgt MADE til at facilitere jeres projekt, så vil en MADE-medarbejder hjælpe med at udfylde dokumentet og dertil give sparring og vejledning. Har I ikke tilvalgt MADE som facilitator, skal I selv udfylde de nødvendige dokumenter, såsom projektcharter og evaluering og indsende dem til MADE. Dem, der har valgt facilitering, får besøg af en MADE medarbejder, som hjælper med at udfylde dokumentet og dertil give sparring og vejledning.
Hvornår får vi støtten udbetalt?	

Hvornår er udgifterne fra?	**Betalingsanmodning**	**Hvornår bliver støtten udbetalt?**
Januar, februar og marts	April	Maj
April, maj og juni	Juli	August
Juli, august og september	Oktober	November
Oktober, november og december	Januar	Februar

Kan der afholdes timer til andet end udvikling, f.eks. implemen-tering?	Flere af disse aktiviteter kan som udgangspunkt være støtteberettigede, hvis det integreres i udviklingsfasen. Ligger disse som afsluttende implementeringsfase, vil det ikke være støtteberettiget: • Kortvarig overdragelse af det færdigudviklede produkt, udstyr eller proces til produktionen eller afslutningsworkshop, da produktionen gerne skal være integreret i udviklingen. • Udarbejdelse af endelig business case/projektbudget på projektet. • Udarbejdelse af kravspecifikationer (hvis der skal købes noget). • Udarbejdelse af produktionslayout/procesflow og lign. • Udarbejdelse af projekt-/ressourceplan • Gradvis opskalering fra test- til fuldskalaproduktion. Planlægning mv. af nedenstående kan som udgangspunkt være støtteberettiget i et begrænset omfang, hvis det integreres i udviklingsfasen, mens selve udførelsen er ikke støtteberettiget: • Fysisk tilpasning af produktionslinje med det nyudviklede

	• Tilpasning af produktionslinjer, logistik og materialeflow afhængig af det udviklede • Tilpasning af lagerstyring, indkøb og leverandørsamarbejde afhængig af det udviklede • Eventuelle investeringer i ny infrastruktur eller maskiner. Følgende aktiviteter vurderes som udgangspunkt ikke støtteberettigede: • Udarbejdelse af dokumentation (manualer, tegninger, testdata, kvalitetskrav). • Intern validering af, at løsningen er klar til drift. • Afprøvning af maskiner, komponenter eller processer i produktionsvirksomheden, så det er klar til drift. • Justering og optimering baseret på driftserfaringer og outputkvalitet. • Løbende overvågning af performance, kvalitet, fejlrate og output. • Indførsel i virksomhedens kvalitetsstyrings- og ERP-system. OBS hvis der er tale om virksomheder, der anvender gruppefritagelsesforordningens artikel 25, så er ovenstående ikke gældende, da det så er den artikel, der sætter begrænsninger for eventuel implementering.
Kan man ansøge om mere end ét innovationsprojekt?	Nej, det er kun muligt at ansøge om ét innovationsprojekt. Dette skal sikre, at projektdeltagerne kan fastholde deres fokus på det enkelte projekt, samtidig med at vi understøtter opfyldelsen af KPI'erne for antallet af virksomheder, der gennemfører innovationsprojekter.